

Bohoslužba – 28. apríl 2024

Priateľstvo so svetom?

Piesne: 548,1 548,2-6 541 547

Suma ev.: „... či neviete, že priateľstvo so svetom je nepriateľstvom proti Bohu? Kto teda chce byť priateľom sveta, prejavuje sa ako nepriateľ Boha.“ (Jk 4,4)

Lekcia: 1Jn 2,7-17

⁷ Milovaní, nepíšem vám nové prikázanie, ale prikázanie staré, ktoré ste mali od začiatku. Tým starým prikázáním je slovo, ktoré ste počuli. ⁸ A predsa vám píšem nové prikázanie, ktoré je pravdivé v ňom aj vo vás, lebo tma ustupuje a žiari už pravé svetlo. ⁹ Kto hovorí, že je vo svetle, a nenávidí svojho brata, je v tme až doposiaľ. ¹⁰ Kto miluje svojho brata, zostáva vo svetle a nie je nikomu na pohoršenie. ¹¹ Ale kto nenávidí svojho brata, je v tme a chodí v tme, ba ani nevie, kam ide, lebo tma mu zaslepila oči. ¹² Píšem vám, deti, lebo pre jeho meno sú vám odpustené hriechy. ¹³ Píšem vám, otcovia, lebo ste spoznali toho, ktorý je od počiatku. Píšem vám, mládenci, lebo ste zvíťazili nad Zlým. ¹⁴ Napísal som vám, deti, lebo ste spoznali Otca. Napísal som vám, otcovia, lebo ste spoznali toho, ktorý je od počiatku. Napísal som vám, mládenci, lebo ste silní a Božie slovo zostáva vo vás a zvíťazili ste nad Zlým. ¹⁵ Nemilujte svet, ani to, čo je vo svete. Ak niekto miluje svet, nie je v ňom Otcova láska. ¹⁶ Veď nič z toho, čo je vo svete — žiadostivosť tela, žiadostivosť očí a vystatovanie sa blahobytom —, nie je z Otca, ale zo sveta. ¹⁷ A svet sa pomíňa aj so svojou žiadostivosťou. Kto však plní Božiu vôľu, zostáva naveky.

Modlime sa:

Otče náš, ďakujeme, že sme sa i dnes mohli zhromaždiť okolo Tvojho slova. Je nám dobré si uvedomiť, že pre každého máš odkaz a oslovuješ nás všetkých, rôznych čo sa týka veku či postavenia. Ďakujeme, že nás takto osobne poznáš a záleží Ti na každom z nás. U Teba nie sme zabudnutí.

Žiaľ, my často zabúdame to správne poradie, že Ty máš byť prvý v našom živote. Odpusť preto za tie zbytočné snahy, pokusy, konšpirácie, ktorými chceme svoj cieľ dosiahnuť, namiesto toho, aby sme sa pred Tebou sklonili a v úprimnej modlitbe Ti predostreli svoje životy.

Teraz sa však nechceme skrývať pred svetlom, ani nechceme hľadať žiadne výhovorky, ak nás z niečoho usvedčíš. Ale prosíme o Ducha pokánia, aby sme rozpoznali svoje nesprávne konania, prístupy a všetky zlyhania, kedy nás ovplyvnil a vábil svet. Ďakujeme, že o nás stojíš a si nám verný. Prosíme, zmiluj sa nad nami, aby sme nezostali stáť uviaznutí na jednom mieste, a tobôž aby sme neklesli a neodvrátili sa od Teba. Daj nám uzrieť cestu, ktorou nás chceš viesť a pomôž, aby Tvoje slovo nás mohlo skutočne sýtiť a vychovávať ako učeníkov. Prosíme, takto k nám prehovor i teraz. Amen

*„Nemilujte svet, ani to, čo je vo svete.
Ak niekto miluje svet, nie je v ňom Otcova láska.“ (1Jn 2,17)*

Milí Bratia a milé Sestry!

Možno sa pri počúvaní tohto textu zastavíte pri otázke, že ako to vlastne je? Prečo hovorí Ján, apoštol lásky, že nemilujte svet? Však Pán Ježiš učil svojich milovať, dokonca aj nepriateľov! Prečo tento pokyn, keď sám „Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodného Syna, aby nik, kto verí v neho, nezahynul, ale mal večný život“ (Jn 3,16)? Ako to teda je s láskou ku svetu? Boh miluje svet ale my by sme ho nemali milovať? Je to v poriadku? Nie je v tom nejaký protiklad?

Predovšetkým je dobré, ak vieme presne vymedziť, na čo máme myslieť pri výraze *svet*? Totiž v Písme svätom slovo *svet* sa vzťahuje jednak aj na zem, na vesmír, teda na stvorený svet, ale najčastejšie na spôsob ľudského života, ktorý je v rozpore s Bohom a Jeho vôľou. Keď v evanjeliu čítame, že Boh miluje svet, vzťahuje sa to na všetkých ľudí, ktorí zem obývajú, bez výnimky. V tomto pohľade teda skutočne platí, že aj my máme milovať druhých a nemôžeme rozhodovať o tom, koho a či áno alebo nie milovať.

Ak však znie varovanie *nemilujte svet*, tak tu nemáme myslieť na ľudí, ktorí vo svete žijú. Ten záväzok lásky platí stále. Ale myslíme na hodnotový systém tohto sveta, ktorý je kvôli hriechu porušený a skazený. Vo všeobecnosti sa slovo *svet* v Biblii vzťahuje na zlý systém pod vládou Satana, ktorý nás oddeľuje od uctievania Boha. Opis, ktorý sme počuli, tento hodnotový systém dobre vystihuje. Sú to „*žiadostivosť tela, žiadostivosť očí a chválenie sa životom*“. Ak sa nad tým zamyslíme, môžeme zistiť, že skutočne, každý predstaviteľný hriech spadá do jedného z týchto troch. Už aj k tomu prvému v rajskej záhrade došlo aj zo žiadostivosti očí.

Milí Bratia a milé Sestry! Keď sme sa obrátili, alebo ak sa obrátíme k Pánovi Ježišovi a uveríme, tým vlastne sa otočíme svetu chrbtom a nechávame ho za sebou. Pretože nás so svetom už nič nespája, nepatríme k svetu. Dobre to vystihol Ind z vysokých spoločenských kruhov, Sadhu Sundar Sing, ktorí sa stal kresťanom, keď vo svojej známej piesni *Rozhodol som sa ísť za Ježišom* hovorí: „*Svet som opustil, idem ku krížu ... Nehľadím späť*“. Čo má za sebou, s tým už nemá nič spoločné, pretože hľadá dopredu, na Pána Ježiša. Keď uveril, pri svojom rozhodovaní skutočne pochopil, že už nepatrí do systému tohto sveta, ale do toho, kam ho povolal jeho Pán.

Na to myslí aj apoštol Ján, keď varuje adresátov svojho listu – a dnes týmto slovom aj nás. ***Bratia a Sestry***, mali by sme si ujasniť, kam vlastne patríme? Aké pravidlá riadia náš život? Za akými cieľmi sa snažíme? Aké hodnoty, spôsoby a nástroje sú pre nás prijateľné? Teoreticky je to jednoduché, ale v praxi oveľa ťažšie a prináša to do nášho života veľa prekážok, pokušení ba aj pády... Pritom vieme, že nikto nemôže slúžiť dvom pánom (Mt 6,24), čiže nemôžeme slúžiť súčasne aj Bohu aj svetu. Boh je hoden našej poslušnosti, naopak svet síce veľa sľubuje, ale nič nedá, napokon všetko zoberie.

Nie náhodou upriamil Pán Ježiš pozornosť svojich učeníkov na hľadanie Jeho kráľovstva tak, že to je to prvotné (Mt 6,33). Teda hodnotový systém sveta nemôže určiť priority veriacich. Ten hlavný argument že prečo, znie takto: *A svet sa pomíňa aj so svojou žiadostivosťou. Kto však plní Božiu vôľu, zostáva naveky.*

Pán Ježiš sa viackrát vyjadril v tom zmysle, že kto patrí k Nemu, ten plní Jeho vôľu, resp. kto plní Jeho vôľu, ten patrí k Nemu. Znamená to byť s Ním v harmónii tak, že Jeho vôľa a riadenie sa prejavuje v našich skutkoch, správaní, rozhodovaní. Vo svojej tzv. veľkňazskej modlitbe Pán Ježiš vyznáva nebeskému Otcovi medzi iným: *„Dal som im tvoje slovo a svet ich znenávidel, pretože nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta. Neprosím, aby si ich vzal zo sveta, ale aby si ich ochránil pred zlým. Nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta. Posväť ich v pravde; tvoje slovo je pravda! Ako si ma ty poslal do sveta, tak som ich aj ja poslal do sveta. A posväcujem sa pre nich, aby aj oni boli posvätení v pravde. Neprosím však len za nich, ale aj za tých, ktorí skrze ich slovo uveria vo mňa.“* (Jn 17,14-20)

Z toho pre nás vyplývajú aspoň dva odkazy. Za prvé, že tí, čo Ho nasledujú, ako Ním poslaní, majú žiť vo svete, ale nie ako zo sveta. Čiže napr. nemajú sa stiahnuť do samoty, aby sa uchránili aj od kontaktu so svetom a od svetských pokušení. Vonkoncom, tí, čo to skúsili, mnísi, pustovníci... zistili, že od žiadostivosti sa uchrániť nedokázali, zhrešili aj keď sa izolovali od sveta. Teda je treba byť v svete, ale nestotožniť sa so svetom. Nieкто to vyjadril tak, že mám byť v svete, ako je čln na vode, ale ako voda nie je v člne, pretože by ho utopia, tak nech nie je svet v mojom srdci...

Druhý odkaz je o tom, že Kristove deti majú takto overeným životom svedčiť o Ňom. Aké veľké je pre nás povzbudenie, že Ježiš už vopred prosil aj za tých, ktorí uveria následkom svedectva Jeho učeníkov! A práve tu je skryté nebezpečenstvo, na ktoré často nemyslíme a pre ktoré k nám znie dnešné varovanie.

Totíž, že aké je naše svedectvo o Ježišovi? A to svedectvo nielen slovom, ale vlastným životom. Pretože slovo a život sa nedajú oddeliť. Nestačí vyznávať, ak pritom život svedčí o niečom inom. Ako by uposlúchol výzvu slova ten, kto vidí, že život toho, kto ho vyzýva, nezodpovedá tomu čo hovorí? Jeho síce volá von zo sveta, ale sám kludne koketuje so svetom.

Milí Bratia a milé Sestry! Tu je jadro dnešného biblického odkazu. Preto je tak dôležité brať vážne slovo: **„Nemilujte svet, ani to, čo je vo svete. Ak niekto miluje svet, nie je v ňom Otcova láska“.** Totíž kto nie je zakotvený v Pánovi, ten zostáva otvorený pre svet, pre jeho hodnoty a spôsoby. Potom však nebude dôveryhodné jeho konanie ani jeho reč, pretože nebude môcť odzrkadľovať Božie svetlo. Veď sa dá o ňom povedať, že sa v podstate nelíši od tých, ktorí žijú síce bez Boha, ale možno svojím spôsobom čestne, poctivo, obetavo aj láskyplne. Zdôrazňujem: svojím spôsobom. A to je vždy na škodu dobrej veci evanjelia. Pritom je to osobné zlyhanie aj pred Pánom.

Niektor tento duchovný stav zhrnul slovami: „*Keď skrze vieru v Krista vstúpime do Božej rodiny, Boh nám umožní opustiť skazený svetský spôsob života (2K 5,17). Staneme sa občanmi inej krajiny (Fil 1,27; 3,20). Naše túžby smerujú k nebu a začíname si hromadiť večné poklady (Lk 12,33; 1Tim 6,18-19). Uvedomujeme si, že to, čo je skutočne cenné, je večné, nie dočasné, a svet už nemilujeme. Ak budeme naďalej milovať svet ako neveriaci, náš duchovný rast bude paralyzovaný a nebudeme môcť prinášať ovocie v Božom kráľovstve*“.

Veru, koľko dobrých snáh a veľkých plánov stroskotá práve na tom, že volanie a vplyv sveta odradí alebo aj odvráti toho, kto neodolá a sa nechá vťahovať ta, kde nemá čo hľadať. A potom sa jeho život vo viere niekde zasekne. Koľko nádejí sa už kvôli tomu rozplynulo a koľko – nielen mladých – ľudí sa tak zatúlalo na scestné chodníky! Dobrý začiatok, žiadne pokračovanie a neistý koniec.

Milí Bratia a milé Sestry, práve o to ide. Aby náš duchovný rast bol skutočný, aby nebol paralyzovaný. Ako tomu je? Vari sa netrápime často práve preto, že duchovne sme uviazli na jednom bode a nenapredujeme? Či nedopadneme často, ako pôda, do ktorej padá zasiat zrnó, ale „*svetské starosti, mámenie bohatstva a žiadostivosť po ostatných veciach prenikajú dovnútra a slovo udusia, takže zostáva bez úžitku*“ (Mk 4,19)?

Áno, ten vábivý, milovaný, zdanlivo priateľský svet sa stáva nepriateľom. Koľkokrát to prežívame! Láska k svetu udusí slovo Božie, slovo života. Vonkoncom sám Pán Ježiš varuje, že keby človek získal aj celý svet, čo mu to osoží, keď tým uškodí svojmu životu? (Mt 8,36)

Preto **Bratia a Sestry**, berme vážne úlohu, ktorá nám vyplýva z dnešného slova: pod Božím mikroskopom sa dať skúmať, ako je to s láskou k svetu u nás? Kde sú naše slabiny, kde sme pokušiteľní, kde nevieme odolať, čo vie na nás vplývať a prečo sa necháme zlapať? Totiž náš Pán si želá našu vnútornú obnovu, pre naše blaho, aby sme sa zaviazali pri Ňom a nenechali zväbiť márnosťami sveta. Vezmime si k srdcu, ako to píše apoštol Pavol Rimanom: „*A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením zmysľania, aby ste vedeli rozoznať, čo je Božia vôľa, čo je dobré, čo mu je príjemné, čo je dokonalé*“. (12,2) a „*Noc pokročila a deň sa priblížil. Vyzlečme teda skutky tmy a oblečme si výzbroj svetla*“. (13,12)

Isteže nepôjde to z vlastných síl a z vlastného rozhodnutia. Avšak predsa to je možné. Preto, lebo „*nezáleží na tom, kto chce, ani na tom, kto beží, ale na Bohu, ktorý sa zmilúva*“ (Rm 9,16). **Amen**

Modlime sa:

Pane Ježišu Kriste, ďakujeme, že Ty si sa pre našu spásu všetkého zriekol a všetko zanechal. Nie polovičato, ale celým srdcom si miloval tento svet a v ňom aj nás. Dal si nám tak príklad, ako sa prijímať a navzájom mať v láske.

Vyznávame, že Tvoj príklad je nám ťažké nasledovať. Hlavne preto, že tento svet na nás veľmi vplýva. Je pre nás veľkým pokušením jeho hodnotový systém.

Zmiluj sa nad nami, aby sme vedeli vymedziť, kam patríme, ak sme Tvoji, a čím sa nemáme miešať pre naše dobro a pre vierohodný, nespochybniteľný život s Tebou. Ty premeň naše zmýšľanie, aby sme sa neriadili svetskými normami, ale Tvojím slovom a Tvojou láskou. Nech je našou túžbou Tvoja blízkosť, viera, nádej a láska ktorá pramení z Tvojej lásky, preukázanej na golgotskom kríži.

Prosíme Ťa dnes za tých, ktorí sa rozhodli ísť za Tebou, aby boli vytrvalí v nasledovaní a poslušnosti. Podrž ich vo viere a obecenstve s Tebou, aby sa od Teba neodchýlili, aby nevplýval na nich svet, ale zostali verní, čistí a boli živým svedectvom o Tvojej vyslobodzujúcej láske.

Prosíme, pôsob v našich srdciach, aby náš duchovný rast nebol paralyzovaný, Nech sa budeme umenšovať, aby si v nás rástol Ty. Daj nám zostať v Tvojej blízkosti, i keď prichádzajú do nášho života skúšky, bolesť, utrpenie, neistota či straty. Ty si aj vtedy pri nás, ku komu by sme šli? Nech všetky skúšky, pokušenia sú na Tvoju slávu a pomáhajú nám k silnejšiemu vzťahu s Tebou. Vypočuj nás pre svoju lásku. *Amen*